

CSO 1826 - 2019

Dünyanın en köklü sanat kurumlarından biri olan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, 200 yıla yaklaşan tarihi içinde, sanat hayatında hiçbir kesintiye uğramadan sürekliliğini korumuş ender sanat kurumlarından biridir. Cumhuriyet'e kadar orkestranın adı "*Musika-i Hümayun*"dur ve bu aşamadaki faaliyetleri saraya özeldir. Avusturya-Macaristan İmparatorluk Sarayı'ndan İstanbul'a davet edilen Giuseppe Donizetti orkestranın şefliğine getirilmiş, çoksesli müzik kültürü kısa zamanda benimsenmiş ve kurumsallaşmıştır.

Orkestra 27 Nisan 1924'te Mustafa Kemal Atatürk'ün emri ile Ankara'ya taşınmış, yepyeni bir anlayışla, halkın kültür ve sanat düzeyini yükseltmek amacıyla faaliyet gösteren öncü bir sanat kurumu niteliği kazanmıştır. Atatürk'ün yüce makamının adını vererek onurlandırdığı orkestra (*Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası*) aynı zamanda Cumhuriyet tarihinin ilk müzik kurumu olmuştur. Büyük Atatürk'ün öngördüğü sanat ve müzik ilkeleri ışığında, çoksesli müzik kültürünün gelişmesi ve uluslararası düzeyde en yüksek seviyede temsil edilebilmesi amaçlanmıştır.

1934 - 1935 yıllarında önce Ahmed Adnan Saygun, sonrasında ünlü Alman besteci Paul Hindemith müzik eğitimi veren kurumların programlarını oluşturmakla görevlendirilmiştir. Bu dönem Paul Hindemith'in önerisi ile Alman Orkestra Şefi Dr. Ernst Praetorius orkestranın daimi şefliğine getirilmiştir. Değerli bir orkestra pedagogu olan Praetorius orkestra repertuarını genişletmiş ve kurumun sanatsal seviyesini uluslararası düzeye taşımıştır.

Praetorius'un vefatı üzerine 1946 yılında orkestranın 1. Şefliği görevine Hasan Ferit Alnar getirilmiş, sonrasında Gotthold Ephraim Lessing başta olmak üzere orkestrayı pek çok ünlü orkestra şefi yönetmiştir. Lessing, orkestranın yurt içi ve yurt dışı konserlerinde büyük başarı sağlamış, özellikle Çağdaş Türk Bestecileri'nin ilk icralarına önem vermiş ve ilk kayıtlarını gerçekleştirmiştir.

1957 yılından sonra uluslararası platformlarda da adını duyuran Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası başta Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya, İtalya, Fransa, İsviçre, İsveç, Norveç, Finlandiya, İspanya, Polonya, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, Macaristan gibi önemli Avrupa ülkeleri olmak üzere, Rusya, Kırgızistan, Kazakistan, İran, Irak, Katar, Güney Kore, Japonya, Amerika Birleşik Devletleri ve Çin Halk Cumhuriyeti gibi birçok farklı ülkede konserler gerçekleştirmiş, bu turnelerde aldığı olumlu kriterlerle Türkiye Cumhuriyeti'nin kültürel varlığının tanıtılmasında pay sahibi olmuştur.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Louis Fremaux, Lukas Foss, Walters Susskind, Jiri Belohlavek, Aaron Copland, Jean Perisson, Vladimir Fedoseyev, Karsten Andersen, Bruno Aprea, Massimo Pradella, Tadeusz Strugala, Marek Pijarowski, Andris Poga, Gilbert Varga, Christian Jarvi, Anatol Fistulari, Hermann Scherhen, George Pehlivanian, Michel Tabachnik, Alexander Rahbari gibi birçok tanınmış şefle çalışmıştır.

Andre Navarra, Yehudi Menuhin, Wilhelm Kempff, Joaquin Rodrigo, Albricht Mayer, Jean Pierre Rampal, Igor Oistrakh, Leonid Kogan, Raphael Wallfisch, Hagai Shaham, Truls Mork, Viktor Pikayzen, Julian Rachlin, Paul Tortelier, Pierre Fournier, Valeri Klimov, Grigory Sokolov, Peter Katin, Gary Karr, Stefan Ruha, Maria Kliegel, Elina Vahala, Robert Cohen, Aurèle Nicolet, Janos Starker, Yuri Bashmet, Valeri Oistrakh, Baiba Skride, Mintcho Mintchev, Andor Foldes, Alexander Markov, Johannes Moser, Vaclav Hudecek, Karl Leister, Lothar Koch, Alirio Diaz, Paul Badura Skoda, Natalia Gutman, Sarah Chang, Antonio Meneses, Stefan Dohr, Patricia Kopatchinskaja, Roby Lakatos, Shlomo Mintz, Alexander Rudin, Maxim Vengerov, Vadim Repin, Angela Gheorghiu, Jose Carreras gibi tanınmış uluslararası solistler orkestraya konuk olmuşlardır.

Devlet sanatçılarımız; Suna Kan, Ayla Erduran, Ayşegül Sarıca, İdil Biret, Gülay Uğurata, Gülsin Onay, Verda Erman, Hüseyin Sermet orkestranın daimi solist sanatçıları olmuş aynı zamanda orkestra; Ayhan Baran, Ruşen Güneş, Gülşen Tatu, Güher - Süher Pekinel, Ferhan - Ferzan Önder, Fazıl Say, Muhittin Dürrüoğlu gibi birçok değerli Türk solist sanatçı ile konserler gerçekleştirmiştir.

Orkestranın daimi Türk şefleri arasında Hikmet Şimşek (1959), Gürer Aykal (1988), Rengim Gökmen (2007), Erol Erdinç (2011), Selman Ada (2014) bulunmaktadır. Orkestranın daimi şefliğini halen Rengim Gökmen yapmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, periyodik konserleri dışında Ankara'da 2000 den fazla radyo-televizyon, gençlik ve halk konserleri gerçekleştirmiştir. Çocuklara yönelik açıklamalı eğitim konseri ile beraber "Kampüste Senfonik Akşamlar" turneleri ile 36 farklı kampüste on binlerce gence ulaşmıştır.

Cumhuriyet tarihimizin en önemli kazanımlarından biri olan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, birçok farklı alanda yürüttüğü özverili ve başarılı çalışmalarına aynı kararlılıkla devam etmektedir.